

ulempe for forbrugeren. Selv om hensynet til varens værdi i mangelfri tilstand og betydningen af manglen taler for at anse en forbrugers krav om eksempelvis omlevering for uforholdsmæssigt, kan hensynet til forbrugeren således trække i modsat retning. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvis en afhjælpning må afvente hjemtagelse af reservedele, og hvor forbrugeren skal anvende salgsgenstanden i en bestemt nært forestående anledning. I så fald vil afhjælpningsbeføjelsen ikke kunne gennemføres uden væsentlig ulempe for forbrugeren, hvilket i så fald må indgå i vurderingen af, om omleveringskravet er uforholdsmæssigt.

Består manglen i, at sælger har undladt at stille de fornødne oplysninger om varens montering mv. til rådighed for forbrugeren, jf. den foreslåede § 75 a, stk. 1, må et krav om omlevering omvendt anses for uforholdsmæssigt henset til, at afhjælpning i givet fald ville kunne ske uden væsentlig ulempe for forbrugeren ved, at sælgeren udleverer den manglende monteringsvejledning. Situationen er imidlertid en anden, hvis der som følge af de manglende monteringsoplysninger er blevet påført varen en defekt. I så fald kan sælger ikke (længere) foretage afhjælpning ved efterfølgende at udlevere en monteringsvejledning.

Viser manglen sig på et tidspunkt, hvor værdien af salgsgenstanden er faldet væsentligt som følge af forbrugers brug, vil et krav om omlevering tilsvarende kunne fremstå som uforholdsmæssigt, hvis afhjælpning kan ske uden væsentlig ulempe for forbrugeren.

Ovenstående tager sigte på den situation, at forbrugeren ønsker omlevering fremfor afhjælpning. Forbrugeren er som udgangspunkt berettiget til at kræve omlevering, men som anført kan betragtninger om umulighed eller uforholdsmæssighed efter omstændighederne føre til, at valgfriheden begrænses.

Det kan også tænkes, at forbrugeren foretrækker afhjælpning fremfor omlevering. Efter den foreslåede bestemmelse vil sælgeren som udgangspunkt være forpligtet til at imødekomme et sådant afhjælpningskrav, medmindre han kan godtgøre, at dette er umuligt at gennemføre eller vil påføre ham omkostninger, der er uforholdsmæssige.

I lighed med det ovenfor nævnte er forbrugers ret til at vælge afhjælpning begrænset ved, at dette ikke må være umuligt. Der kan tænkes tilfælde, hvor en mangel ikke lader sig udbedre, og hvor et afhjælpningskrav derfor vil være umuligt at gennemføre.

Gennemførelse af et krav om afhjælpning vil som oftest indebære visse omkostninger for sælgeren. Det må herefter vurderes, om disse omkostninger er uforholdsmæssige i forhold til en anden beføjelse, hvor-

ved der som nævnt bl.a. skal tages hensyn til salgsgenstandens værdi uden mangler. Dette indebærer, at et krav om afhjælpning af en prisbillig, masseproduceret genstand ofte må siges at indebære en uforholdsmæssig økonomisk belastning for sælgeren, sammenlignet med varens salgspris. Det omvendte vil være tilfældet ved en kostbar salgsgenstand, hvor sælger kun kan afslå en forbrugers afhjælpningskrav, hvis der foreligger vægtige grunde.

Som beskrevet ovenfor skal der ved vurderingen af, om et afhjælpningskrav er uforholdsmæssigt, tillige tages hensyn til manglens betydning, hvilket dels sigter til manglens betydning for varens funktion, dels til manglens betydning for den konkrete forbruger.

Afhjælpningskravet vil endelig skulle vurderes i lyset af, om en anden beføjelse kan gennemføres uden væsentlig ulempe for forbrugeren. Selv om det anførte om varens værdi i mangelfri tilstand og betydningen af manglen kan pege på, at et afhjælpningskrav er uforholdsmæssigt, kan hensynet til forbrugeren således trække i den modsatte retning.

Uforholdsmæssighedsvurderingen vil som hovedregel dreje sig om valget mellem omlevering eller afhjælpning, men efter omstændighederne vil også de øvrige beføjelser kunne inddrages – dvs. prisafslag og ophævelse, hvis manglen ikke er uvæsentlig. Det vil navnlig være aktuelt at inddrage disse beføjelser i sammenligningsgrundlaget for, om et afhjælpningskrav er uforholdsmæssigt, i tilfælde, hvor salgsgenstanden ikke er ombyttelig, og omlevering derfor er umulig. I en sådan situation må rimeligheden af de omkostninger, der er forbundet med at foretage afhjælpning, vurderes i lyset af forbrugers interesse i, at der foretages afhjælpning. Må forbrugers interesse – henset til manglens karakter og betydning – anses for tilstrækkeligt varetaget ved muligheden for prisafslag eller ophævelse, kan resultatet blive, at afhjælpningskravet anses for uforholdsmæssigt.

Til stk. 3

Med den foreslåede bestemmelse opretholdes en vis begrænset afhjælpnings- og omleveringsret for sælger.

Bestemmelsen indebærer, at sælgeren kan afværge forbrugers krav om ophævelse eller prisafslag ved at tilbyde afhjælpning eller omlevering.

Denne mulighed for sælger er for det første anvendelig i situationer, hvor forbrugeren ikke ønsker afhjælpning eller omlevering, selv om gennemførelse af disse eller dog den ene af disse beføjelser er mulig. I sådanne tilfælde er sælgeren berettiget til at afvise for-